

IZVJEŠTAJ O SPROVEDENOJ ANALIZI PROCJENE UTICAJA PROPISA
PREDLAGAČ PROPISA

Ministarstvo rada i socijalnog staranja

NAZIV PROPISA

Nacionalna strategija zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020 s Akcionim planom za 2016. godinu

1. Definisanje problema

- Koje probleme treba da riješi predloženi akt?
- Koji su uzroci problema?
- Koje su posljedice problema?
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?
- Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?

- Nacionalna strategija zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020 s Akcionim planom za 2016. godinu postavlja okvir za rješavanje izazova prepoznatih na tržištu rada Crne Gore (relativno visoku ukupnu nezaposlenost; visoku dugoročnu nezaposlenost, visoko učešće mladih u strukturi nezaposlenih, izražene disproporcije između ponude i tražnje na tržištu rada, znatan rast broja nezaposlenih visokoškolaca, regionalnu nezaposlenost, i problem nezaposlenosti teže zapošljivih lica)

-Uzroci problema su:

- Neposredan uticaj na tržište rada ima stanje u oblasti ekonomije, tako da u vrijeme nepovoljnijih kretanja u širem ekonomskom kontekstu dolazi do porasta nezaposlenosti i smanjenja obima zapošljavanja, što potvrđuje i finansijska i ekonomska kriza aktuelna već nekoliko godina.
- Znatne promjene privredno ekonomske strukture, izazvane tranzicijom, uticale su i na znatne promjene u strukturi tražnje u odnosu na ponudu radne snage;
- Realativno duži period prisutne su regionalne razlike u ekonomskoj razvijenosti, pa samim tim i u regionalnoj nezaposlenosti;
- Snižena apsorpciona moć tržišta već nekoliko godina utiče na smanjenj obim zapošljavanja svih profila stručne spreme, a posebno zapošljavanja mladih sa visokom stručnom spremom. Ovom doprinosi i rast produkcije kadrova iz sistema obrazovanja;
- Obim zapošljavanja određenih kategorija nezaposlenih lica (starija lica, manje kvalifikovanih, pripadnika RE populacije) je proporcionalno manje od zapošljavanja drugih kategorija nezaposlenih lica zbog niza okolnosti (godina života, određenih vještina, predrasuda i sl.)

-Posljedice problema su:

- Relativno visoka stopa nezaposlenosti i regionalne razlike u nezaposlenosti;
 - neusklađenost između ponude i tražnje na tržištu rada, a posebno kod pojedinih zanimanja;
 - usporeno zapošljavanje, posebno mladih sa visokim obrazovanjem;
 - nedovoljno zapošljavanje teže zapošljivih lica.
- Koji su subjekti oštećeni, na koji način i u kojoj mjeri?

Uslijed problema neodgovarajuće kvalifikacione strukture nezaposlenih, izražene disproporcije između ponude i tražnje na tržištu rada, problema nezaposlenosti teže zapošljivih lica i velikog broja nezaposlenih visokoškolaca, a iskazanih potreba poslodavaca posebno tokom sezone, oštećeni su i poslodavci i nezaposlna lica koja ne mogu pronaći zaposlenje i suočavaju se sa socijalnim i drugim problemima.

- **Kako bi problem evoluirao bez promjene propisa ("status quo" opcija)?**

Bez uspostavljanja strateškog okvira i implementacije Akcionog plana, broj nezaposlenih lica bi bio u stalnom rastu, dok bi sa druge strane imali povećano neformalno zapošljavanje

2. Ciljevi

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**
- **Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo.**

- **Koji ciljevi se postižu predloženim propisom?**

Predloženom Nacionalnom strategijom i Akcionim planom definiše se petogodišnji okvir politike zapošljavanja kao i mjere i aktivnosti za prevazilaženje izazova prepoznatih na tržištu tada kao i ostvarivanje prioriteta i ciljeva predviđenih samom Nacionalnom strategijom:

- 1) Povećanje zaposlenosti i smanjenja stope nezaposlenosti;
- 2) Efikasno funkcionisanje tržišta rada;
- 3) Unapređenje kvalifikacija i kompetencija usklađenih sa potrebama tržišta rada; i
- 4) Promovisanje socijalne inkluzije i smanjenje siromaštva

Navesti usklađenost ovih ciljeva sa postojećim strategijama ili programima Vlade, ako je primjenljivo

Nacionalna strategija zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020 s Akcionim planom za 2016. godinu usklađena je sa Programom ekonomskih reformi za Crnu Goru 2015-2017, Pravicima razvoja Crne Gore 2015-2018 i Programom reforme politike zapošljavanja i socijalne politike 2015-2020.

3. Opcije

- **Koje su moguće opcije za ispunjavanje ciljeva i rješavanje problema? (uvijek treba razmatrati "status quo" opciju i preporučljivo je uključiti i neregulatornu opciju, osim ako postoji obaveza donošenja predloženog propisa).**
- **Obrazložiti preferiranu opciju?**

- Obaveza donošenja Nacionalne strategije zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa i Akcionih planova propisana je Zakonom o zapošljavanju i ostvarivanju prava iz osiguranja od nezaposlenosti („Sl.list CG”, br.14/2010, 45/2012, 61/2013 i 20/2015) gdje je navedeno da se aktivna politika zapošljavanja utvrđuje nacionalnom strategijom zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa i njome se utvrđuju strateški prioriteti i ciljevi politike zapošljavanja a da je akcioni plan zapošljavanja osnovni instrument aktivne politike zapošljavanja, kojim su utvrđene mjere i aktivnosti usmjerene ka ostvarivanju ciljeva definisanih Nacionalnom strategijom za period od godinu dana.

4. Analiza uticaja

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.
- Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).
- Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti.
- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.
- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

- Na koga će i kako će najvjerojatnije uticati rješenja u propisu - nabrojati pozitivne i negativne uticaje, direktne i indirektne.

Donošenje Nacionalne strategije i Akcionog plana zapošljavanja imaće pozitivan uticaj na tržište rada, odnosno na povećanje zaposlenosti i smanjenje nezaposlenosti. Takođe unaprijediće se vještine i kompetencije u cilju povećanja zapošljavanja i povećanja konkurentnosti nezaposlenih lica, a ujedno dovešće do manje socijalne isključenosti i smanjenja siromaštva.

-Koje troškove će primjena propisa izazvati građanima i privredi (naročito malim i srednjim preduzećima).

Svako novo zapošljavanje ima pozitivne efekte na lice koje se zaposli, na preduzeće i privredu CG

-Da li pozitivne posljedice donošenja propisa opravdavaju troškove koje će on stvoriti?

Da, pozitivne posljedice donošenja Nacionalne strategije i Akcionog plana u potpunosti opravdavaju troškove koje će stvoriti.

- Da li se propisom podržava stvaranje novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija.

Da, Strategijom i Akcionim planom se podržavaju mjere i aktivnosti stvaranju novih privrednih subjekata na tržištu i tržišna konkurencija

- Uključiti procjenu administrativnih opterećenja i biznis barijera.

Ne postoje administrativna opterećenja i biznis barijera.

5. Procjena fiskalnog uticaja

- Da li je potrebno obezbjeđenje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i u kom iznosu?
- Da li je obezbjeđenje finansijskih sredstava jednokratno, ili tokom određenog vremenskog perioda? Obrazložiti.
- Da li implementacijom propisa proizilaze međunarodne finansijske obaveze? Obrazložiti.
- Da li su neophodna finansijska sredstva obezbijeđena u budžetu za tekuću fiskalnu godinu, odnosno da li su planirana u budžetu za narednu fiskalnu godinu?
- Da li je usvajanjem propisa predviđeno donošenje podzakonskih akata iz kojih će proisteći finansijske obaveze?
- Da li će se implementacijom propisa ostvariti prihod za budžet Crne Gore?
- Obrazložiti metodologiju koja je korišćena prilikom obračuna finansijskih izdataka/prihoda.
- Da li su postojali problemi u preciznom obračunu finansijskih izdataka/prihoda? Obrazložiti.

- Da li su postojale sugestije Ministarstva finansija na nacrt/predlog propisa?
- Da li su dobijene primjedbe uključene u tekst propisa? Obrazložiti.

-Da potrebno je obezbjeđivanje finansijskih sredstava iz budžeta Crne Gore za implementaciju propisa i to :

1. Ministarstvo rada i socijalnog staranja.....	1.616.209,96 Eur
2. Ministarstvo prosvjete.....	151.600,00 Eur
3. Ministarstvo ekonomije/Investiciono razvojni fond.....	10.150.000,00 Eur
4. Zavod za zapošljavanje Crne Goree.....	4.600.000,00 Eur
5. IPA.....	12.994.180,05 Eur
6. UNICEF.....	48.000,00 USD
7. Unija poslodavaca Crne Gore.....	10.000,00 Eur
8. Međunarodna organizacija rada.....	78.000,00 USD

-Obezbjeđenje finansijskih sredstava potrebno je tokom cijele fiskalne godine kod institucija kod kojih su sredstva opredijeljena iz Budžeta Crne Gore

-Implementacijom Akcionog plana proizilaze međunarodne fiskalne obaveze u dijelu aktivnosti koje se ne odnose na sredstva predviđena budžetom Crne Gore

-Neophodna finansijska sredstva su planirana i obuhvaćena su Zakonom o budžetu za 2016. godinu.

-Usvajanjem Strategije i Akcionog plana nije predviđeno donošenje drugog akta iz kojeg bi pristekle finansijske obaveze.

- Implementacijom propisa ostvariće se prihod u slučajevima zapošljavanja nezaposlenih lica kroz uplatu poreza i doprinosa.

-U ovom trenutku nije moguće dati procjenu zapošljavanja i ostvarivanju prihoda po tom osnovu

-Takođe nije moguće potpuno precizno predvidjeti obračun finansijskih izdataka za pojedine programe koji će se realizovati u okviru pojedinih mjera i aktivnosti.

- Nacionalna strategija zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020 s Akcionim planom za 2016. godinu prvi put se dostavlja Ministarstvu finansija na mišljenje i saglasnost.

-Obzirom da se Strategija i Akcioni plan prvi put upućuju na mišljenje, primjedbi nema.

NAPOMENA: Indikativna finansijska sredstva za sprovođenje aktivnosti u okviru Akcionog plana zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa za 2016. godinu planirana u skladu sa Predlogom zakona o budžetu Crne Gore za 2016. godinu, koji je Vlada utvrdila na sjednici od 14. novembra 2015. godine.

Ukoliko dođe do izmjena u okviru budžeta za 2016. godinu, korigovaće se sredstva opredijeljena za pojedine aktivnosti.

6. Konsultacije zainteresovanih strana

- Naznačiti da li je korišćena eksterna ekspertska podrška i ako da, kako.
- Naznačiti koje su grupe zainteresovanih strana konsultovane, u kojoj fazi RIA procesa i kako (javne ili ciljane konsultacije).
- Naznačiti glavne rezultate konsultacija, i koji su predlozi i sugestije zainteresovanih strana prihvaćeni odnosno nijesu prihvaćeni. Obrazložiti.

- Priilikom donošenja Nacionalne strategije zapošljavanja i razvoja ljudskih resursa 2016-2020 s

- Akcionim planom, korišćena je eksterna podrška u vidu tehničke pomoći koju je pružila Svjetska banka putem eksperta koji je radio na izradi nacрта Nacionalne strategije
- Na izradi Nacionalne strategije i Akcionog plana radila je radna grupa koju su sačinjavali predstavnici Ministarstva rada i socijalnog staranja, Ministarstva prosvjete, Ministarstva finansija, Ministarstva ekonomije, Ministarstva poljoprivrede i ruralnog razvoja, Ministarstva održivog razvoja i turizma, Zavoda za zapošljavanje, Centra za stručno obrazovanje, Zavoda za statistiku Crne Gore, Unije poslodavaca, Saveza Sindikata, Unije slobodnih sindikata i NVO "Juventas"
 - Prilikom izrade propisa postignuta je saglasnost svih članova radne grupe

7: Monitoring i evaluacija

- Koje su potencijalne prepreke za implementaciju propisa?
- Koje će mjere biti preduzete tokom primjene propisa da bi se ispunili ciljevi?
- Koji su glavni indikatori prema kojima će se mjeriti ispunjenje ciljeva?
- Ko će biti zadužen za sprovođenje monitoringa i evaluacije primjene propisa?

- Ne postoje prepreke za implementaciju Nacionalne strategije i Akcionog plana ;
- U toku implementacije Strategije i Akcionog plana pripremaće se izvještaji o sprovođenju mjera i aktivnosti definisanih ovim planom
- Ispunjenje ciljeva će se mjeriti smanjenjem broja nezaposlenih lica, povećanju broja aktivnih i zaposlenih lica, smanjenjem broja dugoročno nezaposlenih i nezaposlenih mladih, smanjenjem stope siromaštva i stope rizika od siromaštva
- Za sprovođenje monitoringa i evaluaciju biće zaduženi Ministarstvo rada i socijalnog staranja (vodeća institucija), Ministarstvo prosvjete, Ministarstvo ekonomije i Zavod za zapošljavanje Crne Gore.

Datum i mjesto

Podgorica, 04.12.2015.god.

MINISTAR

Zorica Kovačević